

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งขอความ
สนับสนุนแห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

เจตคติที่มีต่อเกลือผึ่งในสวนลำไยของเกษตรกรผู้ปลูกลำไย
ในตำบลสันติสุข อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

โดย

นายชูชาติ วิศิษฐ์ตานนท์

พฤษภาคม 2541

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสม วราเอกศิริ
ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึง เจตคติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยที่มีต่อ
การผึ่งเกลือในสวนลำไย รวมถึงปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมบางประการและความสัมพันธ์
ของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ทั้งนี้เพื่อนำประโยชน์จากการศึกษาเจตคติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไย
นี้ไปเปลี่ยนแปลงเจตคติของเกษตรกรที่ไม่ถูกต้องให้ทราบถึงประโยชน์ของการผึ่งเกลือ รวมทั้ง
ปรับปรุงสภาพการผึ่งให้เหมาะสมกับความต้องการทั่วประเทศ ซึ่งวิธีการศึกษาทำการออก
สำรวจศึกษาข้อเท็จจริง โดยอาศัยแบบสัมภาษณ์ข้อมูลจากตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกลำไย ตำบล
สันติสุข อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย รวม 166 ราย นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติด้วย
โปรแกรมสำเร็จรูปทางวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC) พร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าพิสัย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (81.33%) เป็นเพศชาย และมีอายุเฉลี่ย 52 ปี
จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ย 27,428.94 บาทต่อปี มีประสบการณ์การทำ
สวนลำไยเฉลี่ย 16.89 ปี พื้นที่ปลูกลำไยเฉลี่ย 3.66 ไร่ พื้นที่สวนลำไยเคยมีการผึ่งเกลือร้อยละ
25.30 ผู้ให้ข้อมูลสองในสามได้รับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวกับการผึ่งเกลือโดยผ่านทางสื่อโทรทัศน์มากที่สุด
ส่วนปัญหาการผึ่งเกลือได้แบ่งการศึกษาออกเป็นด้านต่างๆ ซึ่งผลการศึกษาในภาพรวมพบว่า

ปัญหาในด้านผึ้ง ด้านกิจกรรมการเลี้ยงผึ้ง ด้านผู้เลี้ยงผึ้ง ด้านค่าตอบแทน และด้านเพื่อนบ้าน เกษตรกรมีปัญหาน้อยที่สุด

เจตคติที่มีต่อการเลี้ยงผึ้งในสวนลำไยของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในตำบลสันติสุข แต่ ละด้าน พบว่า เกษตรกรมีเจตคติที่ดีต่อผึ้ง ต่อกิจกรรมการเลี้ยงผึ้ง ในขณะที่มีเจตคติเป็นกลางต่อผู้ เลี้ยงผึ้ง และต่อค่าตอบแทน

สำหรับความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อเจตคติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยพบว่า ระดับการศึกษา ปัญหาการเลี้ยงผึ้งในด้านค่าตอบแทน ด้านเพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติกับเจตคติของเกษตรกร ส่วนปัจจัยด้านเพศ อายุ รายได้ ประสบการณ์การทำสวน ลำไย ปัญหาการเลี้ยงผึ้งในด้านผึ้ง ด้านกิจกรรมการเลี้ยงผึ้ง และด้านผู้เลี้ยงผึ้ง ไม่มีความสัมพันธ์ ทางสถิติแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่เกี่ยวกับการเลี้ยงผึ้งในสวนลำไย ส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอ เน้นให้จำนวนผึ้งที่นำเข้าเลี้ยงในสวนลำไยควรมีไม่เกิน 60 รังต่อสวนลำไย 1 แห่ง ควรตั้งรังผึ้งให้ ห่างจากบ้านและแหล่งชุมชนที่สำคัญของหมู่บ้าน การขนย้ายรังควรเป็นช่วงเวลาหัวค่ำหรือเวลารุ่ง เช้า ควรระบุจำนวนรังผึ้งที่จะนำเข้าเลี้ยงในสวนให้ชัดเจน และควรให้ค่าตอบแทนที่เป็นน้ำผึ้งทุก ครั้งที่มีการสลัดน้ำ

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย สำหรับผู้เลี้ยงผึ้ง ควรมีการกำหนดค่าเช่าที่เลี้ยงผึ้งให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน ในพื้นที่ที่ไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่ในบริเวณใกล้เคียงผู้เลี้ยงผึ้งจะต้องมีภาชนะ ใส่น้ำไว้ให้ผึ้งเสมอ ควรให้คำแนะนำในการดูแลรักษาต้นลำไยอย่างถูกหลักวิชาการแก่เกษตรกร เจ้าของสวนลำไยด้วย ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเกษตรกรผู้ปลูกลำไยอยู่เสมอ ควรให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจกับเกษตรกรที่มีเจตคติไม่ดีต่อผึ้งให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างผึ้งกับดอก ลำไยและเมื่อมีปัญหาที่เกิดจากผึ้งเจ้าของผึ้งจะต้องเข้าไปดำเนินการแก้ไขทันที สำหรับหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ควรมีการส่งเสริมและจัดฝึกอบรมการเลี้ยงผึ้งให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกลำไยเพื่อเป็น อาชีพเสริมต่อไป และควรเข้าไปดำเนินการประสานความเข้าใจระหว่างเกษตรกรผู้ปลูกลำไยกับผู้ เลี้ยงผึ้งในพื้นที่ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงผึ้ง

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Agricultural Extension

ATTITUDE TOWARDS BEEKEEPING IN LONGAN ORCHARD OF LONGAN
GROWERS IN SANTISUK SUBDISTRICT, PHAN DISTRICT,
CHIANGRAI PROVINCE, THAILAND

By

CHUCHAT VISITLANON

MAY 1998

Chairman: Assistant Professor Dr. Boonsom Waraegsiri

Department/Faculty: Department of Agricultural Extension
Faculty of Agricultural Business

The objectives of this study were to investigate: longan growers' attitude towards beekeeping in longan orchard and their socio-economic background, study of the relationship between the attitude and growers' background to apply the result to change, and the longan orchard owner's attitude towards beekeeping. The data were collected by mean of interview schedule from 166 longan growers in Santisuk subdistrict. Statistical Package for Social Sciences (SPSS/PC⁺) was used to analyze data and presented as percentage, mean, range, standard deviation, chi-square test, and coefficient correlation.

The finding indicated that a majority of the respondents (81.33%) were male. They had an average age of 52 years and average income of 27,428.92 Baht per

The respondents had an average experience in longan orchards for 16.89 years, with average longan orchard area of 3.66 rais, and 25.30 percent of the longan orchard had been located for beekeeping. Two-third of the respondents acknowledge beekeeping information most frequently through television. The problems in beekeeping identified as the least problems in the following aspects: bee varieties, beekeeping activity, beekeepers personality, revenue advantage, and neighbour.

Most of the respondents had positive attitude towards bees and beekeeping with disinterest attitude towards beekeepers and revenue advantage. The relationship of socio-economic to longan growers attitude was significant in education, beekeeping problems, revenue advantage and neighbour. Non-significantly correlation were found in the factor as follows: sex, age, income, experience in longan orchard, message perception. beekeeping problems in domestic bees, beekeeping activities and beekeepers.

The respondents recommended that no more than 60 hives should be kept in one longan orchard. The hives should be stalled at a distant from houses and community in the village. The hives transfer was recommended at night fall or at dawn. with prestated number of hives. The compensation was recommended as royalty each time of honey harvesting.

The researcher recommended that the beekeepers should appraise for common standard of rent fee, and supply water vessel where there is no natural water resource. They should advise longan growers how to keep longan right on technology and keep good repertoire with longan growers. They should keep the longan growers well informed relationship between bees and longan flowers, and solve the problems from bees immediately. It is also recommended that the related

governmental agency promote and arrange for beekeeping training to the longan growers as sideline income. The agency should be the coordinator between longan growers as beekeepers in areas where problems in beekeeping arise.